Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale
Președinta

3.10.2024

Domnului Johan Van Overtveldt
Președinte
Comisia pentru bugete
BRUXELLES

Subiect: Aviz referitor la propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind mobilizarea Fondului european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați în urma unei cereri din partea Belgiei – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch (2024/0226(BUD))

Domnule Președinte,

În cadrul procedurii menționate în subiect, Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale a fost rugată să transmită un aviz comisiei dumneavoastră și a decis să trimită avizul sub formă de scrisoare.

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale a examinat chestiunea și, la reuniunea sa din 3 octombrie 2024, a decis să solicite Comisiei pentru bugete, care este comisie competentă, să includă următoarele sugestii în propunerea sa de rezoluție.

Cu considerație,

Li Andersson

AVIZ

A. întrucât la 3 iunie 2024, Belgia a depus o cerere, EGF/2024/001 BE/Match-Smatch, de contribuție financiară din partea Fondului european de ajustare la globalizare (FEG), ca urmare a disponibilizărilor de la supermarketurile Match-Smatch (Match SA. și Profi SA.) din Belgia; întrucât, după ce a evaluat această cerere, Comisia a ajuns la concluzia, în conformitate cu toate dispozițiile aplicabile ale Regulamentului (UE) 2021/691 (Regulamentul privind FEG), că sunt îndeplinite condițiile pentru a se acorda o contribuție financiară din FEG; întrucât Belgia a trimis cererea în temeiul criteriilor de intervenție de la articolul 4 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul privind FEG, care impune ca o condiție încetarea activității în cazul a cel puțin 200 de lucrători disponibilizați într-o perioadă de referință de patru luni (în cazul de față, intervalul 11 decembrie 2023-11 aprilie 2024) într-o întreprindere dintr-un stat membru, inclusiv lucrători disponibilizați de furnizori și producători din aval și/sau persoane care desfășoară o activitate independentă și care și-au încetat activitatea;

B. întrucât cererea se referă la 513 lucrători disponibilizați (beneficiari eligibili) a căror activitate a încetat la Match-Smatch (444 de lucrători disponibilizați la Match-Smatch în perioada de referință și 69 de lucrători disponibilizați a căror activitate a încetat înainte sau după perioada de referință); întrucât această întreprindere își desfășoară activitatea în sectorul economic clasificat la diviziunea 47 din NACE Rev.2 (Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și a motocicletelor); întrucât disponibilizările au avut loc în principal în regiunile NUTS 2 din provincia Hainaut (BE32), provincia Liège (BE33) și provincia Namur (BE35);

C. întrucât, la 16 septembrie 2024, Comisia a adoptat o propunere de decizie de mobilizare a FEG în favoarea Belgiei pentru a ajuta să se reintegreze pe piața muncii 365 de beneficiari vizați, adică lucrători disponibilizați ca urmare a închiderii supermarketurilor Match-Smatch în Belgia;

D. întrucât Match-Smatch s-a confruntat cu o situație economică dificilă timp de mai mulți ani; întrucât în 2019 după o primă restructurare au fost închise 15 magazine și s-au făcut 140 de disponibilizări; întrucât în 2021 Match-Smatch a raportat din nou pierderi de 11,9 milioane EUR; întrucât, pentru a preveni acumularea de pierderi și mai mari, Match-Smatch a acceptat oferta Grupului Colruyt de a achiziționa 57 dintre cele 84 de magazine, cu tot cu personalul aferent (1 069 de oameni); întrucât alte opt magazine au fost preluate de Carrefour, Delhaize, Intermarché și Delfood; întrucât cei 339 de angajați ai celor 19 magazine pentru care nu s-a putut găsi cumpărător, precum și cei 174 de angajați de la sediul Match-Smatch au făcut obiectul unei proceduri de disponibilizare colectivă;

E. întrucât disponibilizările de la Match-Smatch s-au produs în toată Belgia; întrucât, cu toate acestea, impactul teritorial al concedierilor variază din cauza diferențelor dintre piața forței de muncă flamandă și cea valonă și pentru că peste 70 % din disponibilizări sunt concentrate în Valonia; întrucât în 2023, în Belgia, pe ansamblu rata șomajului a rămas la 5,5 %, același nivel ca în 2022; întrucât, la nivel regional, șomajul a crescut de la 3,2 % la 3,4 % în Flandra și a scăzut de la 8,4 % la 8,2 % în Valonia, între ele existând în continuare o diferență de circa 5 puncte procentuale (pp) la ratele șomajului;

întrucât la sfârșitul anului 2023 rata de ocupare a forței de muncă în Valonia (66,7 %) era cu 10,3 % mai mică decât în Flandra și cu aproape 9 % mai mică decât media UE;

F. întrucât Belgia a solicitat cofinanțare din partea FEG numai pentru a-i sprijini pe foștii lucrători de la Match-Smatch care locuiesc în Valonia; întrucât autoritățile regionale flamande consideră că nu este nevoie să se suplimenteze cu cofinanțare UE din FEG sprijinul disponibil pentru foștii lucrători de la Match-Smatch din Flandra, dată fiind situația de pe piața regională a forței de muncă;

G. întrucât Belgia a indicat că pachetul coordonat de servicii personalizate a fost elaborat în consultare cu beneficiarii vizați, cu reprezentanții lor și cu partenerii sociali, în conformitate cu articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul FEG;

H. întrucât FEG nu trebuie să depășească un cuantum anual maxim de 30 de milioane EUR (la prețurile din 2018), potrivit articolului 8 din Regulamentul (UE, Euratom) 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027,

din toate aceste motive, Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale solicită Comisiei pentru bugete, care este comisie competentă, să integreze următoarele sugestii în propunerea sa de rezoluție:

1. reamintește că obiectivul FEG este de a da dovadă de solidaritate cu beneficiarii și de a le oferi sprijin; consideră că contribuțiile financiare din partea FEG ar trebui să fie canalizate în primul rând către măsuri de politică activă de ocupare a forței de muncă și servicii personalizate ce urmăresc să îi ajute pe beneficiari să se reintegreze rapid, găsind un loc de muncă decent și durabil în sectorul lor de activitate inițial sau în alte sectoare; subliniază că lucrătorii trebuie pregătiți pentru tranzițiile verde și digitală de care economia și societatea europene au atât de mare nevoie; reiterează, în acest context, rolul important pe care îl joacă Uniunea, inclusiv prin FEG, în finanțarea calificărilor necesare pentru tranziția justă, în ton cu Pactul verde european;

2. este de acord cu Comisia că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 4 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul privind FEG și că Belgia are dreptul la o contribuție financiară în valoare de 2 661 564 EUR în temeiul regulamentului respectiv, ceea ce reprezintă 85 % din costurile totale de 3 131 252 EUR, sumă care cuprinde cheltuieli de 2 239 734 EUR pentru servicii personalizate și cheltuieli de 770 018 EUR pentru activități de pregătire, gestionare, informare și publicitate, control și raportare;

3. consideră demn de apreciat că, animați de dorința de a pregăti un pachet de măsuri judicioase, adaptate astfel încât să sprijine eforturile lucrătorilor de la Match-Smatch de a se întoarce în câmpul muncii, Serviciul public regional pentru ocuparea forței de muncă și formare profesională din Valonia (Le Forem), sindicatele (FGTB și CSC) și alți parteneri s-au întâlnit în mai multe rânduri în 2024 pentru a înțelege mai bine nevoile de recalificare ale lucrătorilor, că s-a ținut cont și de sfatul consilierilor sociali care i-au însoțit pe lucrători după concediere și că aceste reuniuni au avut ca rezultat un pachet coordonat de măsuri finanțate din FEG, conforme cu articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul FEG;

4. constată că Forța de muncă de la Match-Smatch este alcătuită, în principal, din casieri și

lucrători în depozite cu un nivel de educație secundar sau inferior, în timp ce criza economică provocată de pandemia de COVID-19 a accelerat cererea de lucrători mai calificați pe piața belgiană a forței de muncă, îngreunând astfel reintegrarea foștilor lucrători de la Match-Smatch pe piața muncii; constată, de asemenea, că aproape jumătate dintre lucrătorii concediați de Match-Smatch (46 %) au vârsta de cincizeci de ani sau mai mult și că situația persoanelor în vârstă aflate în căutarea unui loc de muncă este mai dură în Belgia, în special pe piața muncii din Valonia, unde reprezentau 25 % din totalul celor care caută un loc de muncă în martie 2024;

5. subliniază că Belgia a confirmat că măsurile sprijinite de FEG nu vor beneficia de contribuții financiare din alte instrumente financiare ale Uniunii;

6. constată că serviciile personalizate care vor fi oferite lucrătorilor constau în: (a) servicii de informare, orientare profesională și asistență pentru plasarea personalului disponibilizat, (b) formare, recalificare și instruire profesională, (c) sprijin pentru înființarea de întreprinderi, (d) contribuție la crearea de întreprinderi și (e) stimulente și alocații (alocații pentru căutarea unui loc de muncă și de formare, prime pentru îmbunătățirea competențelor informatice, prime pentru îmbunătățirea competențelor lingvistice, alocații pentru reîntoarcerea la școală, alocații pentru crearea de întreprinderi, stimulente pentru întreprinderile care recrutează foști lucrători Match-Smatch cu vârsta de peste 50 de ani); remarcă, îndeosebi, includerea unor măsuri care sprijină îmbogățirea cunoștințelor informatice și întoarcerea la educație, ținând cont de vârsta și profilul educațional al beneficiarilor vizați și subliniază că ar trebui luate în calcul nevoile specifice acestor grupuri când se prestează servicii personalizate;

7. subliniază, în special, importanța articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul privind FEG, care impune ca pachetul coordonat să anticipeze perspectivele viitoare de pe piața muncii și competențele necesare, care să fie compatibile cu trecerea la o economie sustenabilă și eficientă ca consum de resurse și cu un accent deosebit pe răspândirea competențelor necesare în era industrială digitală; subliniază că instruirea vizată include și un modul privind economia circulară și consumul eficient de resurse, pentru care nu s-a prevăzut un buget în actuala propunere deoarece a fost elaborat anterior pentru foștii lucrători de la Swissport (EGF/2020/005 BE/Swissport) și face parte acum din oferta standard de formare a Forem cofinanțată de FSE+; apreciază valorificarea sinergiilor și gospodărirea responsabilă a resurselor FEG în acest context;

8. reamintește posibilitatea unor măsuri speciale pe timp limitat în cadrul pachetului coordonat, inclusiv, printre altele, plata de alocații pentru îngrijirea copilului, astfel cum se prevede la articolul 7 alineatul (2b) din Regulamentul FEG, pentru a ajuta persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă să participe la activitățile propuse.